

Vergaderjaar 2016–2017

29 279

Rechtsstaat en Rechtsorde

Nr. 365

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 december 2016

Inleiding

In mijn brief van 6 juli 2016¹ heb ik u geïnformeerd over de voortgang van de versterking van de prestaties van de strafrechtketen en de start van het proces van reflectie op de opgaven van de strafrechtketen (maatschappelijk ambitietraject). Dit traject leidt in 2017 tot het voorbereiden van de ambities van de strafrechtketen met bijbehorende prioriteiten en doelstellingen voor een nieuwe kabinetsperiode. Zoals aangekondigd zal ik, op basis van bijgevoegde rapportage², in deze brief toelichten in hoeverre de doelstellingen van het programma Versterking Prestaties Strafrechtketen (VPS) zijn behaald. Daarna licht ik de stand van zaken toe van genoemd reflectieproces.

Doelstellingen Versterking Prestaties Strafrechtketen

In een brief van 5 juli 2013³ heeft mijn ambtsvoorganger aangekondigd met behulp van innovatieve werkwijzen, vakmanschap en heterdaadkracht strafzaken sneller, slimmer, beter en transparanter af te willen handelen. Hiertoe stelde hij een aantal doelstellingen vast, waarvan de meeste op het jaar 2016 zijn gericht. In halfjaarlijkse rapportages is sinds 2013 de voortgang van het bereiken van deze doelstellingen toegelicht. Zoals uit bijgevoegde VPS-eindrapportage blijkt zijn 4 van de 7 doelstellingen bereikt.

De doelstellingen die zijn bereikt richten zich op het maken van afspraken tussen ketenorganisaties over het overdragen of beëindigen van strafzaken, het verbeteren van het aangifteproces en het inzichtelijk en transparant maken van de zaakstromen binnen de keten. De doelstellingen die niet zijn bereikt, maar waar wel (veelal substantiële) voorde-

¹ Kamerstuk 29 279, nr. 333

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

³ Kamerstuk 29 279, nr. 165

ringen zijn gemaakt betreffen de uitvoering van principale vrijheidsstraffen binnen 24 maanden, de digitalisering van de keten en het verkorten van de doorlooptijden.

Bij de *uitvoering van de principale vrijheidsstraffen* is de doelstelling om in 2016 92% binnen 24 maanden gaande of afgerond te hebben. Het percentage over 2016 komt, zoals uit bijgevoegde rapportage blijkt, waarschijnlijk uit op rond de 90%. Hoewel de doelstelling daarmee niet is bereikt, is er wel sprake van duidelijke verbeteringen. Zo is de startnelheid van de tenuitvoerlegging verder verbeterd. Het percentage vrijheidsstraffen, waarvoor de tenuitvoerlegging binnen zes maanden na het vonnis is gestart of afgerond, is gestegen naar 84%. In de vorige rapportage was nog sprake van 80% en in 2013 was sprake van 76%. De ingezette verbetermaatregelen zullen de komende tijd verder worden uitgevoerd en naar verwachting geleidelijk aan zichtbaar worden in de doorlooptijden. De Staatssecretaris van VenJ zal u van de vorderingen op de hoogte houden.

Ook bij de *digitalisering van de keten* zijn vorderingen gemaakt. Onder meer wordt gewerkt aan de implementatie van het centraal scannen van interventiezaken (circa 70% van de totale zaakstroom), waarbij de originele papieren dossiers worden vervangen door originele digitale dossiers. Deze implementatie vindt per regio plaats en zal naar verwachting in 2017 zijn afgerond. In combinatie met de overige ontwikkelingen op het gebied van de digitalisering (zie bijgevoegde rapportage) zijn dan belangrijke en noodzakelijke stappen bij de digitalisering van de keten gezet. De doelstelling («De norm is dat in 2016 processtukken in de strafrechtketen digitaal beschikbaar worden gesteld») is niet bereikt.

Voor wat betreft de *doorlooptijden* is de doelstelling dat in 2015 twee derde (67%) van de standaardzaken binnen een maand wordt afgehandeld niet gehaald. Uit de voortgangsrapportage bij de brief van 6 juli jongstleden (bijlage bij Kamerstuk 29 279, nr. 333) blijkt dat dit percentage in 2015 op 44% (nieuwe definitie) is uitgekomen. De maatregelen om de doorlooptijden te verbeteren worden, zoals uit bijgevoegde rapportage blijkt, gewoon voortgezet. Voorbeelden hiervan zijn de digitalisering (zie bijvoorbeeld Mobiel Effectief op Straat), de Task Force OM-ZM en de toepassing van de verbetermethodiek Lean Six Sigma.

Ik concludeer dat van de 7 doelstellingen er 4 zijn bereikt. Op het terrein van alle 7 doelstellingen zijn (veelal substantiële) vorderingen gemaakt en zal blijvend aan verbeteringen worden gewerkt. Ik ben tevreden over het gerealiseerde resultaat en de ingezette ontwikkelingen. Ook ben ik tevreden over de vaste structuur waarbinnen de ketensamenwerking sinds dit jaar plaatsvindt, waarbij onder regie van het Bestuurlijk Ketenberaad (BKB) de samenwerking verder wordt geïntensiveerd. Ik besef tegelijkertijd dat er geen reden is om tevreden achterover te leunen. Sterker nog, er is voldoende aanleiding voor de ketenorganisaties en het departement om kritisch naar zichzelf en de keten te blijven kijken. Het BKB beseft dat er sprake is van een tijd waarin het functioneren van de strafrechtketen volop in de aandacht staat en soms forse kritiek krijgt te verwerken. Bovendien vergen nieuwe uitdagingen zoals cybercriminaliteit een gemeenschappelijke daadkrachtige aanpak in de nabije toekomst. Dit betekent dat een volgend kabinet keuzes zal moeten maken tussen intensivering en prioritering. Deze factoren zijn de aanleiding voor de leden van het BKB om een proces van gezamenlijke reflectie op de opgaven van de strafrechtketen te starten.

Stand van zaken proces van reflectie (maatschappelijk ambitietraject)

Met het proces van reflectie op de opgaven van de strafrechtketen is de samenwerking binnen de keten in een tussenfase beland waarbij het samen met de samenleving, ketenorganisaties en professionals vragen wil beantwoorden als: Hoe dienen de taken van de strafrechtketen in de samenleving te worden uitgevoerd en wat verwacht de samenleving? Wat willen de ketenorganisaties gezamenlijk bereiken?

Onder meer door middel van gesprekken en interviews worden organisaties bij dit proces betrokken, zoals welzijnsorganisaties, gemeenten, ondernemers, slachtoffers, daders en burgers. Door middel van het maken van «customer journeys» (klantreizen) zal worden geleerd van de ervaringen van slachtoffers, verdachten en professionals met de strafrechtketen. Daarnaast maken de bestuurders van de ketenorganisaties en betrokken directieuren-generaal een ronde langs de regio's om in gesprek te gaan met professionals op de werkvloer, worden interviews met professionals uit de keten gehouden en wordt een studie verricht naar de leerpunten uit de grote diversiteit aan rapporten die de afgelopen jaren over de keten zijn verschenen. In februari 2017 zal door middel van een landelijke conferentie worden getoetst in hoeverre de opgehaalde beelden en leerpunten over de strafrechtketen aansluiten bij de hiervoor genoemde burgers, professionals en organisaties.

Op basis van de opgehaalde en getoetste beelden en leerpunten zullen de maatschappelijke ambities, prioriteiten, doelstellingen en prestatieindicatoren van de keten worden voorbereid ten behoeve van besluitvorming door een volgend kabinet.

Vervolg

Met bijgevoegde rapportage informeer ik u over het einde van het Programma Versterking Prestaties Strafrechtketen. Met dit einde is, zoals uit het voorgaande blijkt, tegelijkertijd een nieuwe fase gestart die leidt tot het voorbereiden van de maatschappelijke ambities voor een nieuwe kabinetsperiode. Ik ben er van overtuigd dat deze tussenfase noodzakelijk is om de maatschappelijke betekenis van de strafrechtketen te herdefiniëren. Het zal de samenwerking in de keten een nieuw elan geven en een impuls aan de bij de strafrechtketen betrokken organisaties en professionals, zowel buiten als binnen de keten, om gezamenlijk de prestaties verder te verbeteren.

Ik zal u uiteraard op de hoogte houden van de voortgang van dit proces en de uitkomst graag met u bespreken. Daarnaast zal ik u zoals gebruikelijk jaarlijks omstreeks juni informeren over de kwantitatieve prestaties van de strafrechtketen door middel van de uitkomst van de Strafrechtketenmonitor.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur